

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 223
§ 243

23.10.2017
25.10.2017

Vuoden 2018 talousarvioehdotus ja vuosien 2018–2020 taloussuunnitelmaehdotus sekä vuosien 2018–2022 investointisuunnitelmaehdotus

77/02.02.00/2017

KH 23.10.2017 § 223

Lisätiedot:

talousjohtaja Mikael Boström, puh. 050 377 1228
kaupunginjohtaja Christoffer Masar, puh. 050 411 0163
taloussuunnittelija Tuija Vappula, puh. 050 567 5623
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Samanaikaisesti valtuuston on hyväksyttävä vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on samalla suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta vastaa kaupunginhallitus. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä tulee myös hyväksyä kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Talouden tasapainottamisohjelma on käsitelty KH:ssa (1.3.2017 § 22) ja yksimielisesti hyväksytty valtuustossa 13.3.2017, jolloin valtuusto päätti, että tasapainoisen talouden saavuttamiseksi tulee vuodelle 2018 asettaa seuraavat talouden hoitoa koskevat raja-arvot ja määräykset, joita tulee noudattaa talousarvion laadinnassa:

- Vuoden 2018 toimintakate saa olla enintään -61,0 miljoonaa euroa.
- Toimintakatteella tarkoitetaan tässä yhteydessä sekä ulkoisten että sisäisten toimintatuottojen ja -kulujen katetta. Toimintakate ei sisällä käyttöomaisuuden myyntivoittoja.
- Toimintakatteen jako toimielimille tapahtuu kaupunginhallituksen vuosittain vahvistamien talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeen kautta valtuuston vahvistaman tasapainottamisohjelman puitteissa.
- Vuosikatteen on oltava positiivinen.
- Tasapainottamistoimenpiteet toteutetaan ilman henkilöstön irtisanomisia tai lomautuksia.
- Vuoden 2018 kunnallisveroaste säilytetään 17,00 ja kiinteistöveroihin tehdään ainoastaan mahdolliset laissa säädettyjen kiinteistöverojen alarajojen noston edellyttämät muutokset.

Kaupunginhallitus antoi 3.5.2017 lautakunnille talousarvion laadintaohjeet joissa linjattiin taloussuunnitelman valmistelua seuraavasti:

- Toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömitoi-

tuksen kehitystä koskevan arvion (henkilöstösuunnitelman) suunnittelu-
kaudelle ml. mahdollisten eläköitymisten vaikutukset mitoitukseen.
Kaupungin toiminnot tulee järjestää siten, että kaupungin henkilöstön
kokonaislukumäärä ei kasva 2018–2020, ellei voida osoittaa, että pal-
velutarve edellyttää sitä.

- Taloussuunnitelman yhteydessä laaditaan investointiohjelma vuosille
2018–2022. Investointiohjelmaa tullaan tarkastelemaan erikseen.
- Käyttötalouden osalta on laadittu toimialakohtaiset kehukset.
- Kehysvalmistelun lähtökohtana on käytetty vuoden 2017 talousarviota.
Toimialojen suurimmat muutokset on huomioitu kehysvalmistelussa. Li-
säksi on huomioitu kuntien arvioidut kustannustason muutokset 1,3 %
vuonna 2018 sekä kaupungin strategian mukaisen toimialojen 1,5 %:n
tehostaminen. Lopullinen kehys on rakentunut siten, että sillä saavute-
taan valtuuston 13.3.2017 päättämän tasapainottamisohjelman toimin-
takatetta koskeva raja-arvo -61,0 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 suurin muutos on Villa Bredan valmistuminen. Sosiaali- ja
terveystoimen sisäinen vuokrameno nousee 1,44 miljoonaa euroa ja yh-
dyskuntatoimen sisäinen vuokratulo nousee vastaavasti. Lisäksi yhdyskun-
tatoimen ulkoiset menot nousevat 176 000 euroa Villa Bredan myötä. Villa
Bredan valmistuminen tarkoittaa samalla kaupungin henkilöstömäärän
nousua vanhuspalveluissa (13,5 vakanssia) sekä ruokapalveluissa (2 va-
kanssia). Nämä henkilöstölisäykset liittyvät siihen, että kaupungin omien
palveluiden piiriin on tulossa suuri joukko senioreita, jotka tällä hetkellä
ovat ostopalveluiden piirissä. Lisäys on suora seuraus kaupunginvaltuuston
päätöksestä toteuttaa Villa Breda peruskorjaus- ja laajennusinvestointi.

Toinen merkittävä muutos on Kasavuoren koulu. Investoinnin valmistumi-
sen myötä sivistystoimen sisäiset vuokramenot nousevat 282 000 euroa ja
yhdyskuntatoimen vuokratulot vastaavasti.

Lautakunnat ovat hyväksyneet talousarvioesityksensä syksyn aikana.

Talousarvioehdotuksen toimintatulot ovat pienentyneet merkittävästi verrat-
tuna vuoteen 2016 johtuen maanomaisuuden luovutustulojen vähenemi-
sestä. Vuonna 2016 maanomaisuuden luovutustuloa oli 9 milj. euroa ja
vuonna 2017 on arvioitu saatavan yhteensä enää 1,4 milj. euroa ja vuonna
2018 noin 3,3 milj.

Kaupungin ulkoiset toimintamenot kasvavat vuonna 2018 yli 2,2 milj. euroa
verrattuna siihen mitä toisessa osavuositarkastuksessa on ennustettu vuo-
delle 2017. Toimintamenot kasvavat melkein 3 milj. verrattuna vuoden
2016 tilinpäätökseen. Maanomaisuuden luovutustulojen vähenemisestä ja
toimintamenojen kasvusta johtuen talousarvioehdotuksen toimintakate
heikkenee selvästi niin verrattuna vuoden 2016 tilinpäätökseen kuin vuo-
den 2017 ennusteeseen. Toimintakate ilman maanmyyntituloja on noin
-61,8 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että talousarvio ei täysin saa-
vuta tasapainottamisohjelman asettamaa raja-arvo toimintakatteelle ilman
maanmyyntituloja, joka on -61,0 miljoonaa euroa.

Ennusteiden ja ennakkotietojen perusteella verotulot nousevat merkittävästi vuonna 2017 ja jatkavat nousuaan, mutta maltillisemmin, vuonna 2018. Valtionosuudet muuttuivat negatiiviseksi tänä vuonna ainoana kuntana Suomessa. Valtionosuudet pienenevät edelleen merkittävästi vuonna 2017.

Vuosikate alittaa yllä mainittujen syiden takia suunnitelmapoistojen tason. Suunnitelmapoistojen noustessa merkittävästi Villa Bredan valmistumisen myötä tilikauden tulos on alijäämäinen, -0,3 milj. euroa ja jopa -4,1 milj. euroa ilman maanmyyntivoittoja ja maankäyttösopimuskorvauksia.

Investointimenot suunnittelukaudella 2018–2022 ovat 22 miljoonaa euroa. Kauden merkittävin talonrakennushanke on Mäntymäen koulu (3,5 milj. euroa vuosina 2016–2018). Merkittäviä muita investointihankkeita ovat Keskuksen infrastruktuuri (2,5 milj. euroa vuosina 2016–2018). Vuonna 2018 toteutettavat investointimenot ovat 10,5 milj. euroa.

Suunnittelukauden investointimenot voidaan osin toteuttaa tulorahoituksella maaomaisuuden myyntivoitot mukaan lukien. Osa investoinneista joudutaan kuitenkin rahoittamaan velkarahalla. Rahoituslaskelman mukaan kaupungin lainamäärä on 8 milj. euroa vuoden 2018 lopussa.

Yllä olevissa luvuissa ei ole vielä huomioitu maan hallituksen päätöstä peruuttaa kiinteistöverojen alarajoihin suunniteltuja korotuksia.

Talousarvioehdotus jaetaan **oheismateriaalina** KH:n jäsenille ja se on luettavissa sähköisesti osoitteessa <http://www.kauniainen.fi/files/13278/TA2018.pdf>.

KJ:

KH päättää esittää, että KV hyväksyy talousarvion vuodelle 2018, taloussuunnitelman vuosille 2018–2020 sekä vuosien 2018–2022 investointisuunnitelman.

.....

Kaupunginjohtaja selosti talousarvioehdotusta ja sen valmistelua yleisesti.

Toimialajohtajat esittelivät vuorollaan keskeisiä muutoksia, tavoitteita ja haasteita toimialojen budjettiesityksissä.

KH kävi yleiskeskustelua ja päätti puheenjohtajan ehdotuksesta asian jättämisestä pöydälle 25.10.2017 pidettävään kokoukseen.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

KH 25.10.2017 § 243

KJ:

KH päättää esittää, että KV hyväksyy talousarvion vuodelle 2018, taloussuunnitelman vuosille 2018–2020 sekä vuosien 2018–2022 investointisuunnitelman.

.....

Merkittiin, että KH:lle oli jaettu 23.10.2017 käsittelyn jälkeen tehtyjä muutoksia ja korjauksia.

Esittelijä muutti talousarvioehdotuksen alla mainitut kohdat kuulumaan seuraavasti:

KÄYTTÖTALOUS

YHDYSKUNTATOIMI

Talous, sivu 57

Investoinnit: poistetaan lause ”Ruotsinkielisen koulukeskuksen H-osan fyysikka- ja kemianluokkien varustelu ajanmukaistetaan vuonna 2018.”

SIVISTYSTOIMI

Suomenkielinen opetus, talous, sivu 81

Toiseksi viimeinen ranskalainen viiva, ”Lukion toteutuvien kurssien määrästä vähennetään n. 15 kurssia”, lisätään ”lukuvuonna 2017-2018” lauseen loppuun.

Käsittelyn aikana KH teki seuraavat muutokset:

KÄYTTÖTALOUS

YLEISHALLINTO

Rahatoimisto, sivu 26

Jäsen Pesonen ehdotti jäsen Johanssonin kannattamana, että ns. digirahan määrärahaa nostetaan 25 000 eurosta 40 000 euroon.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

SIVISTYSTOIMI

Varhaiskasvatus, talous, sivu 78

Jäsen Stolt ehdotti jäsen Pesosen kannattamana, että viimeinen ranskalainen viiva kuuluisi: ”Yli 3-vuotiaiden lasten ryhmissä ryhmäkoko pienennetään suhdelukuun 1:7.”.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Suomenkielinen opetus, toiminta, sivu 80

Jäsen Ant-Wuorinen ehdotti jäsen Johanssonin kannattamana seuraavaa lisäystä ensimmäiseen vuoden 2018 toiminnan painopisteeseen:

- Oppimisympäristöjen kehittäminen ”uuden OPS:n hengessä siten, että

nopeutetaan tilojen muutoksia nykyaikaisiksi oppimisympäristöiksi perusopetuksessa”.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Varapj. Rintamäki-Ovaska ehdotti jäsen Ant-Wuorisen kannattamana, että uudeksi painopisteeksi vuodelle 2018 lisätään seuraava lause:

- Selvitetään yhteisen rehtorin vakanssin perustamista Mäntymäen ja Kasavuoren kouluihin peruskoulutasolle.

Suoritetussa äänestyksessä, jossa selvityksen tekemättä jättämistä koskevaa pohjaehdotusta kannattavat äänestivät "jaa" ja varapj. Rintamäki-Ovaskan ehdotusta kannattavat äänestivät "ei", varapj. Rintamäki-Ovaskan ehdotus voitti äänin 6–1 (Pesonen).

INVESTOINNIT

Irtain omaisuus, sivu 127

Jäsen Ant-Wuorinen ehdotti jäsen Johanssonin kannattamana, että vuodelle 2018 lisätään uusi hanke, ”Oppimisympäristöjen kehitys” ja määräraha 45 000 euroa per koulutoimi, yhteensä 90 000 euroa. Perustelut: Oppimisympäristöjen kehittäminen uuden OPS:n hengessä siten, että nopeutetaan tilojen muutoksia nykyaikaisiksi oppimisympäristöiksi perusopetuksessa.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

Tulos- ja rahoituslaskelma hyväksyttiin edellä selostetuista muutoksista aiheutuvien korjauksin.

Lisäksi KH antoi valmistelulle tehtäväksi päivittää käyttötalousosan tekstit ja investointiosan perustelutekstit vastaamaan tehtyjä päätöksiä ja tehdä muita teknisluonteisia ja kielellisiä korjauksia.

Päätös:

KH päätti edellä selostetuista muutoksista korjattuna esittää, että KV hyväksyy vuoden 2018 talousarvion, taloussuunnitelman vuosille 2018–2021 sekä vuosien 2018–2022 investointisuunnitelman.